a-promenaden

Följ med oss på en virtuell promenad i Uppsala där vi berättar om vårt arbete med hållbarhet i kulturmiljöer, att bevara, använda och utveckla!

Hej & välkommen,
här börjar promenaden!

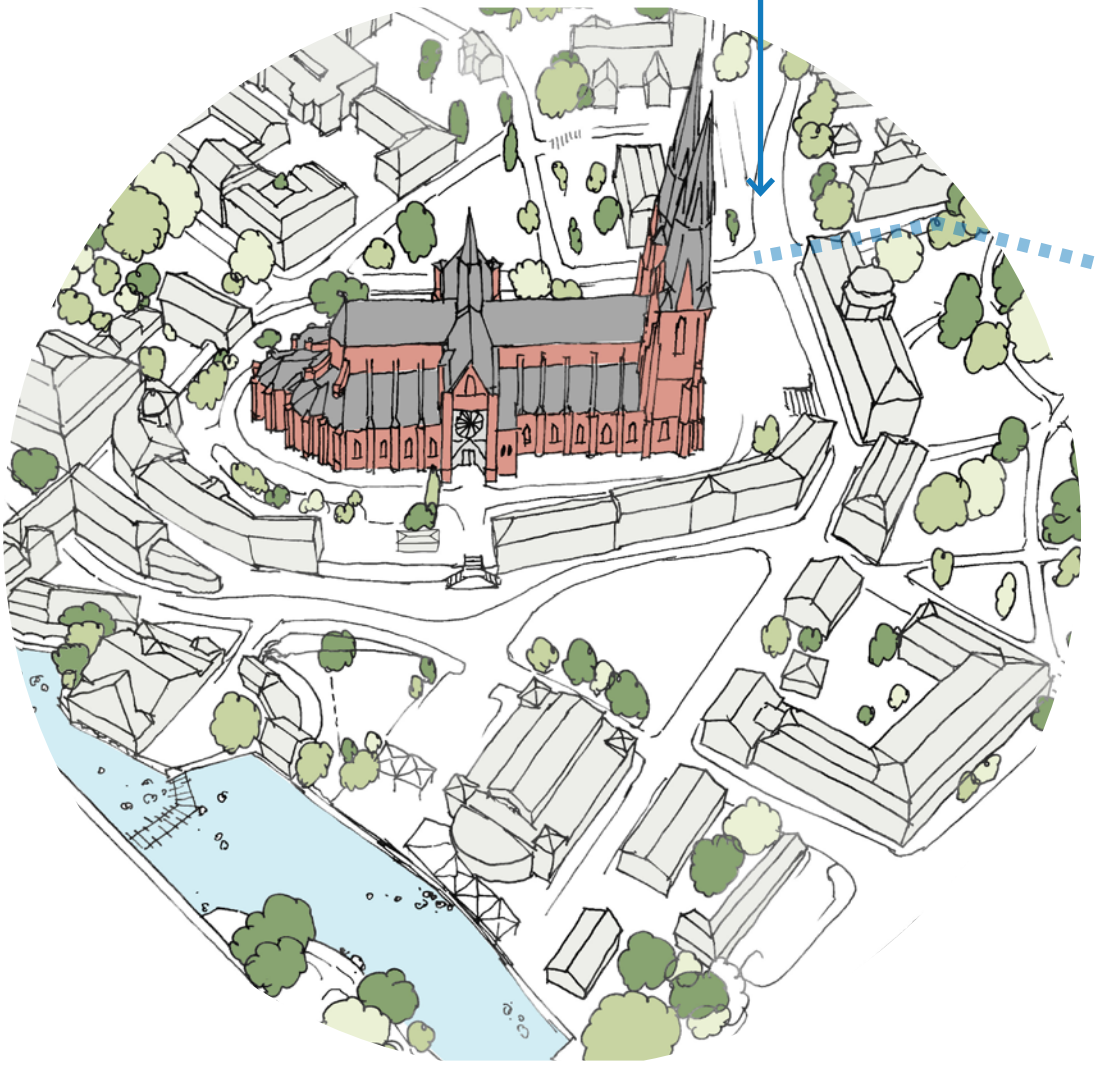

UPPSALA KLIMATVECKA 2021

Den här
sträckan promenerar vi
under a-promenaden, den tar ca
90 minuter. Podden är runt 60 min.
Följ med oss virtuellt!

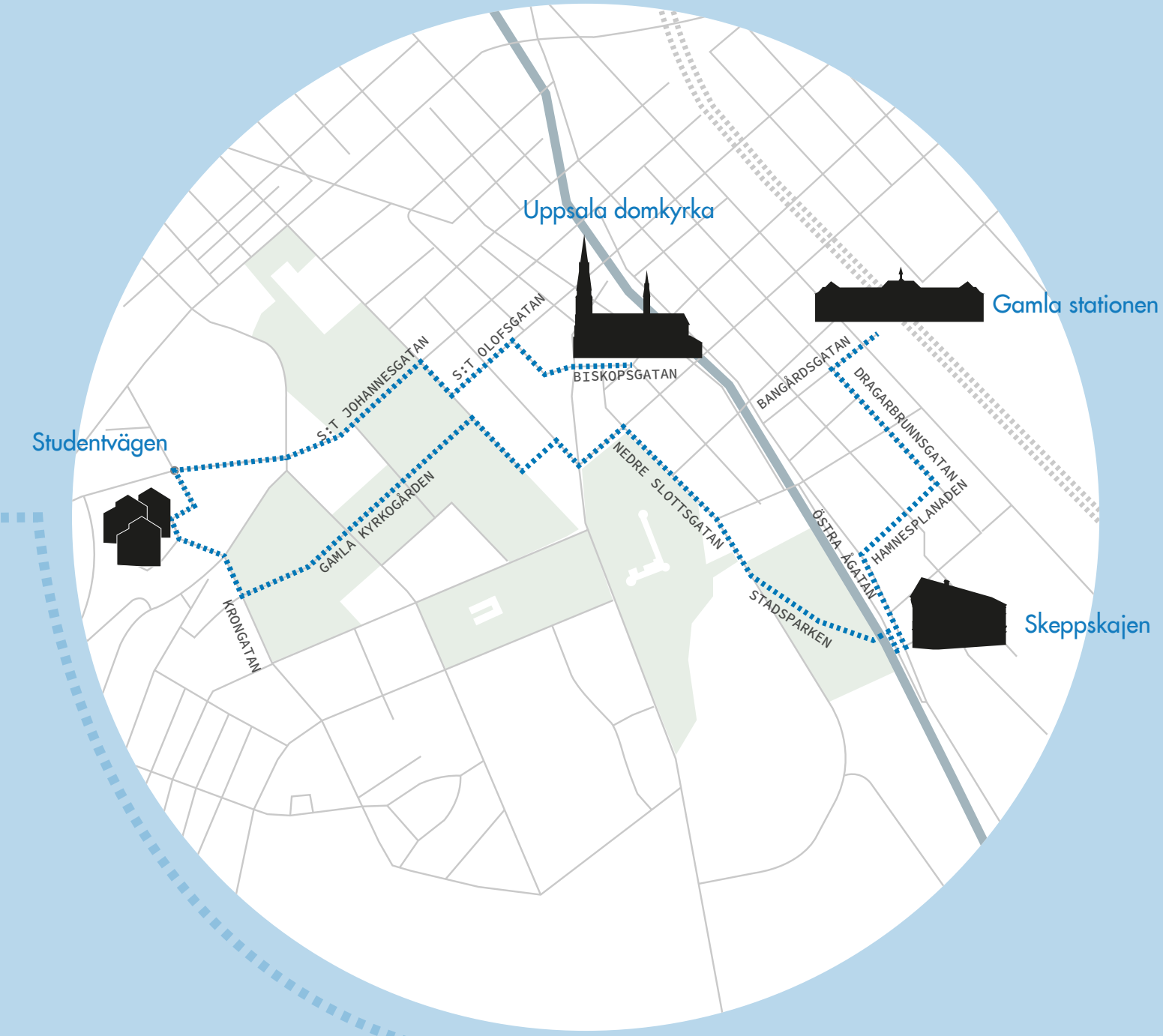

Vårt första besök på promenaden

Uppsala domkyrka

Vi har nu kommit fram till Uppsala domkyrka som började byggas runt 1270 och invigdes 1435. Den har sedan dess genomgått flera förändringar och omfattande restaureringar och kommer stå länge till. En passande plats för evighetsperspektivet inom hållbarhet och hur man ritar för flera hundra år.

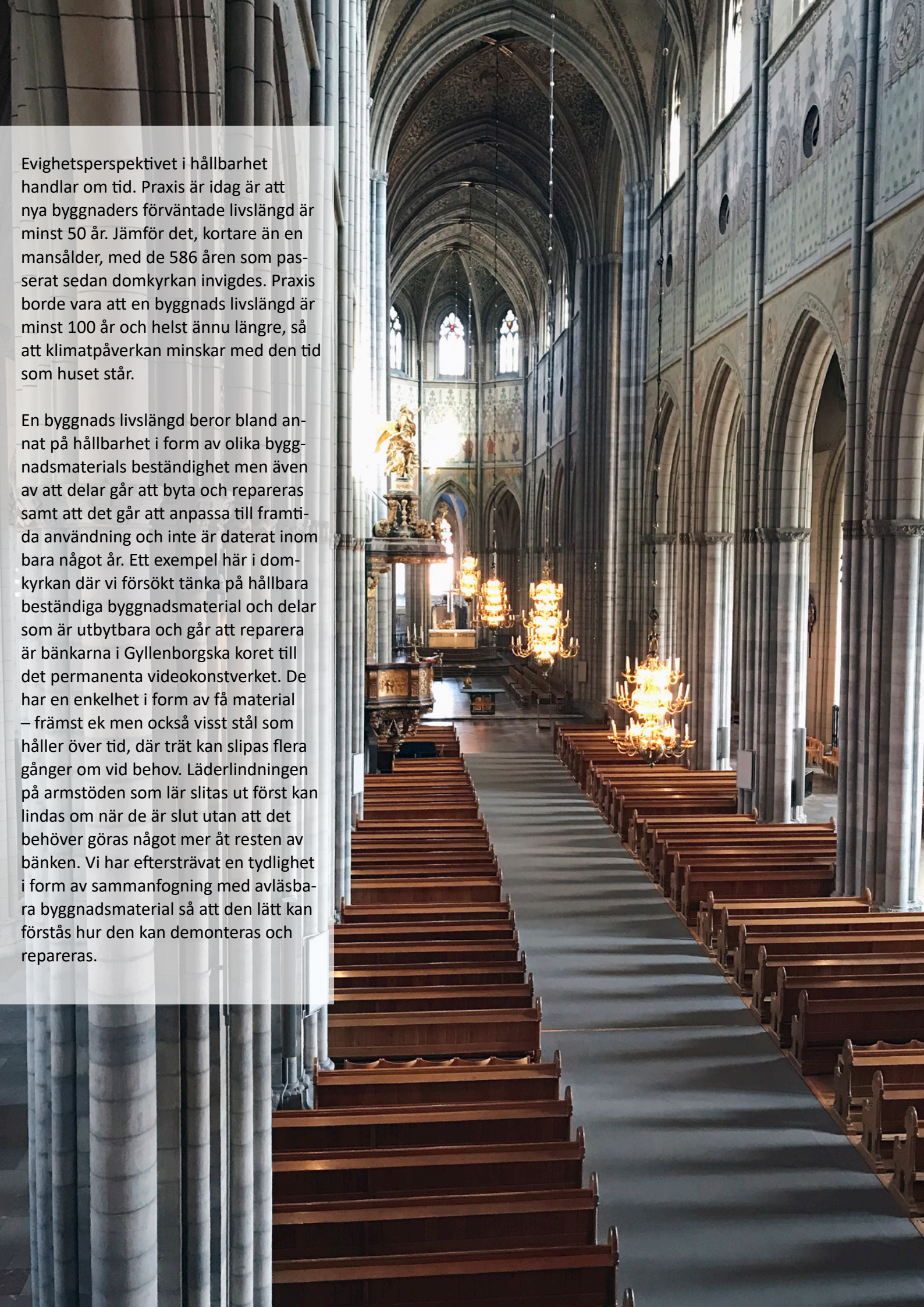

Evighetsperspektivet i hållbarhet handlar om tid. Praxis är idag är att nya byggnaders förväntade livslängd är minst 50 år. Jämför det, kortare än en mansålder, med de 586 åren som passerat sedan domkyrkan invigdes. Praxis borde vara att en byggnads livslängd är minst 100 år och helst ännu längre, så att klimatpåverkan minskar med den tid som huset står.

En byggnads livslängd beror bland annat på hållbarhet i form av olika byggnadsmaterials beständighet men även av att delar går att byta och repareras samt att det går att anpassa till framtida användning och inte är daterat inom bara något år. Ett exempel här i domkyrkan där vi försökt tänka på hållbara beständiga byggnadsmaterial och delar som är utbytbara och går att reparera är bänkarna i Gyllenborgska koret till det permanenta videokonstverket. De har en enkelhet i form av få material – främst ek men också visst stål som håller över tid, där trät kan slipas flera gånger om vid behov. Läderlindningen på armstöden som lär slitas ut först kan lindas om när de är slut utan att det behöver göras något mer åt resten av bänken. Vi har eftersträvat en tydlighet i form av sammanfogning med avläsbara byggnadsmaterial så att den lätt kan förstås hur den kan demonteras och repareras.

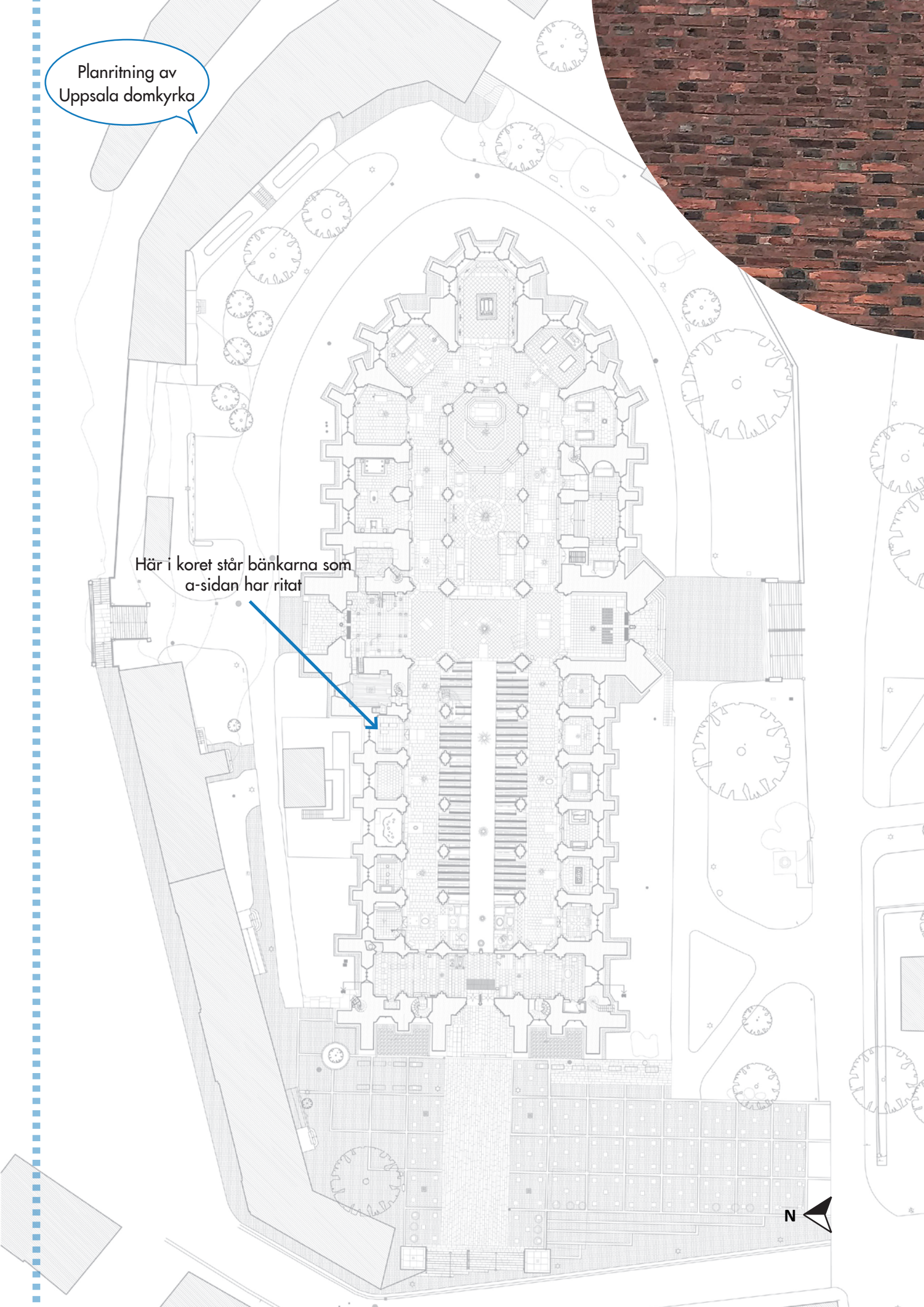
Planritning av
Uppsala domkyrka
Här i koret står bänkarna som
a-sidan har ritat
N

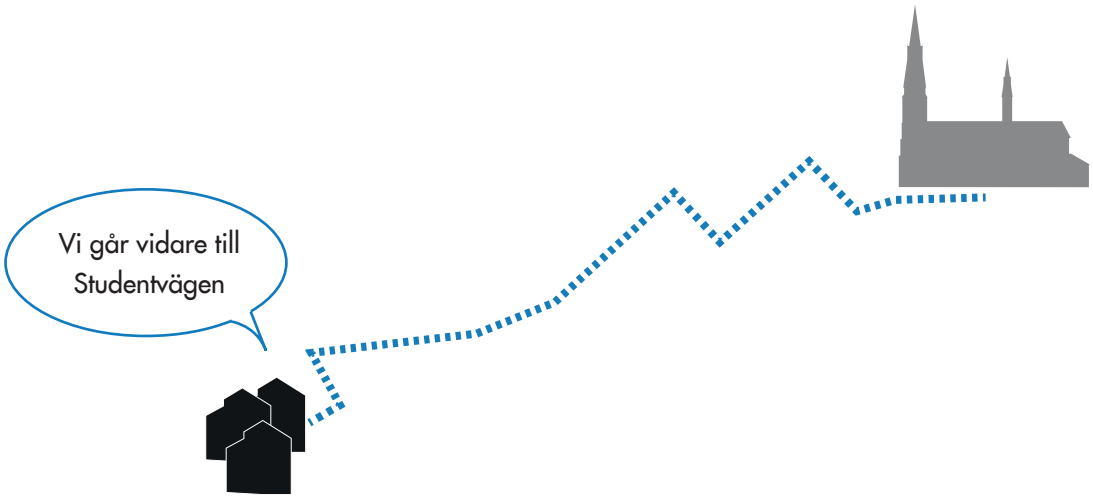

Studentvägen

Studentvägen (som inte ska förväxlas med intilliggande Studentstaden) byggdes 1956-1960. Husen ägs och förvaltas av Stiftelsen Stockholms- respektive Gästrike-Hälsinge nations studentbostäder samt Stiftelsen Norrlandsgårdarna. I området finns dryga 1000 bostäder fördelade på korridorsrum och familjelägenheter. I och med nyproduktionen tillkommer nästan 300 nya bostäder och de flesta utgörs av små ettor.

Både i nyproduktionsprojektet och i förvaltningen jobbas det med hållbarhet i olika former. T.ex. med tekniska lösningar såsom solceller och vindturbiner men på Studentvägen är det lika viktigt att jobba med trivsel och trygga utemiljöer.

I detta projekt har a-sidan jobbat i ett stort team med både arkitekter, ingenjörer och projektledare.

Närproducerat tegel från Enköping

VINDTURBINER

Det som började som ett forskningsprojekt på Ångströmslaboratoriet blir förhoppningsvis snart verklighet. I slutet av 2021 eller början av 2022 hoppas vi kunna installera de första vindturbinerna på Studentvägen.

Mycket möda har lagts på att passa in de nya husen på ett ödmjukt och respektfullt sätt mot de befintliga husen. Exempelvis har flera av de nya byggnadsvolymerna samma form och riktning som de gamla husen.

Hus1
är färdigt och
inflyttat

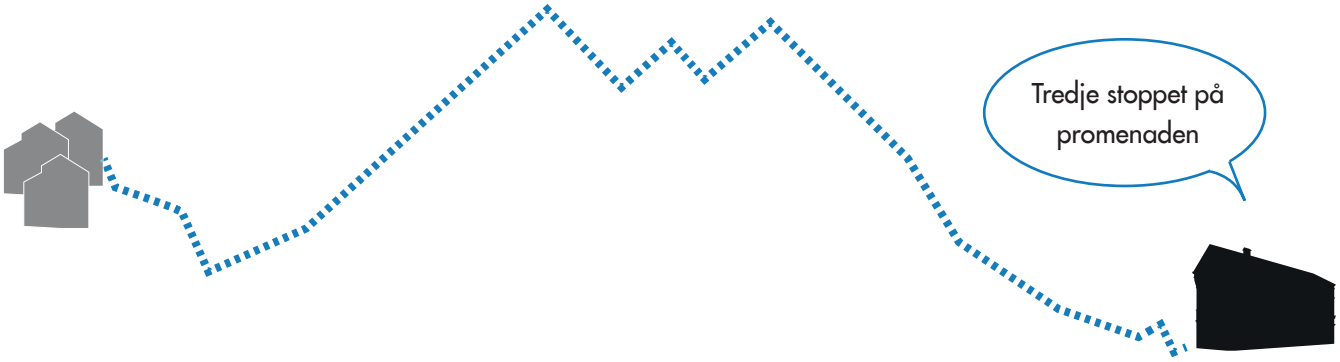

Skeppskajen

Det här stoppet på promenaden handlar om Skeppskajen som är arbetsnamnet på de tre kulturhistoriskt värdefulla tegelbyggnader i området Ångkvarn som förr i tiden användes som silo, kvarn och jästfabrik. Tegelbyggnaderna är tre av fem byggnader som pekats ut som omistliga för områdets kulturhistoria av Upplandsmuseet och det är med bakgrund av detta som vi på a-sidan blev engagerade av Besqab och Ikano för att helt förutsättningslöst utreda vilka verksamheter som skulle kunna inrymmas i de gamla industribyggnaderna.

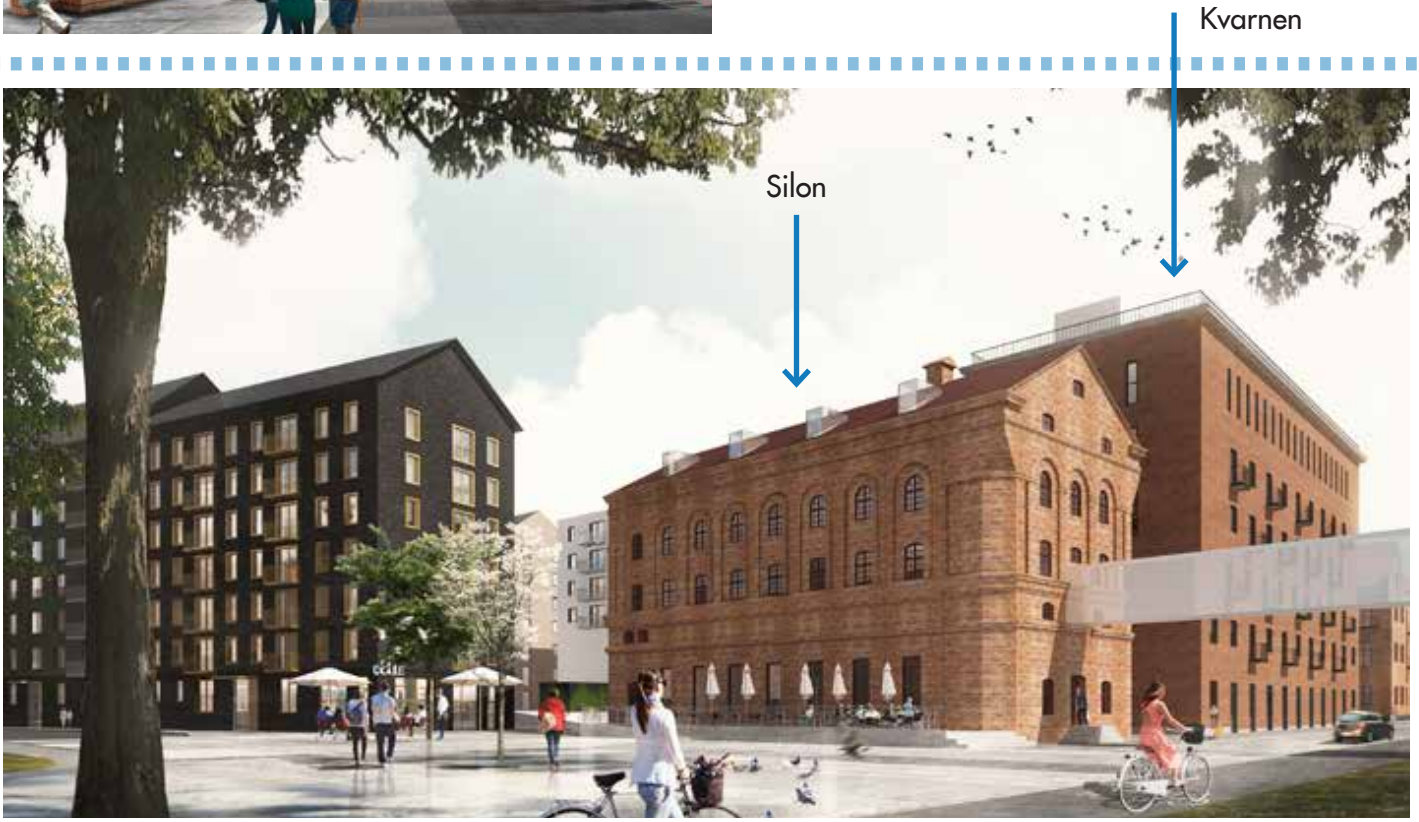

Bilder från DP Ångkvarnen, Uppsala, Gestaltningsprogram: Byggnad, kvartersmark och allmän plats 2019-06-14

I podden berättar vi om hur vi ser att man bör ta sig an byggnaderna för att deras kulturhistoriska värden och karakteristiska uttryck ska kunna fortsätta berika området i framtiden när de får ny användning. Skeppskajen kommer utvecklas av Atrium Ljungberg som har gedigen erfarenhet av liknande projekt sedan tidigare. Affärsutvecklingschef Daniel Kvant Suber är med i podden och delar med sig av bolagets visioner och tankar.

Gamla stationen

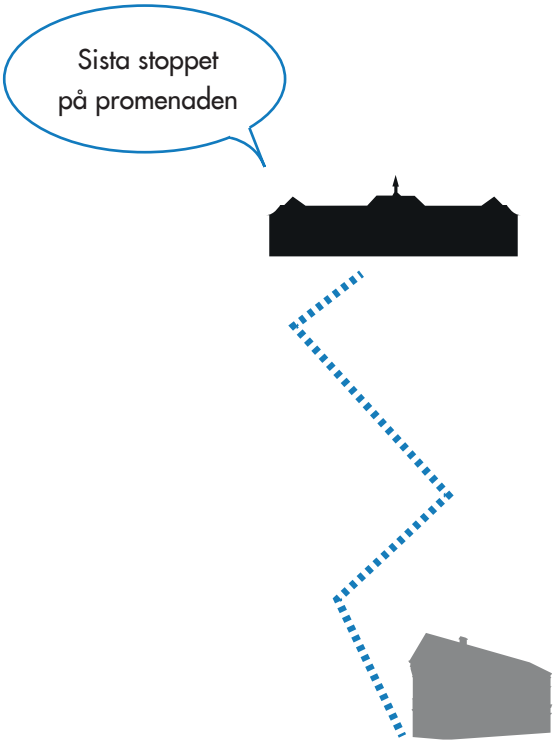

Det sista stoppet på promenaden – det gamla stationshuset. Det är här vi sitter på övervåningen sedan ombyggnationen blev klar 2011. När det gamla stationshuset blev över när man byggde det nya resecentrum blev vi kontaktade av Jernhusen för att hjälpa dem med klura ut hur man skulle kunna använda det på nytt sätt. Det gamla stationshuset är från 1860-talet och användes som station i cirka 140 år. Idag används det av flera restauranger och kontor och innehåller personallokaler för olika yrkesgrupper. Byggnadens kulturhistoriska värden har lyfts fram och resandet som tema används inte minst i restaurang stationen på ett fint sätt.
Det nya resecentrumet har absolut gjort det hållbara resandet med tåg mer tillgängligt än det var tidigare och det gamla stationshuset får fortsätta berika platsen med sin dekorativa prakt, det gamla och det nya möts och samverkar för att skapa en ny helhet.

Fotografier från ombyggnaden
Fotograf: Martin Åhrén

Foto: Martin Åhrén

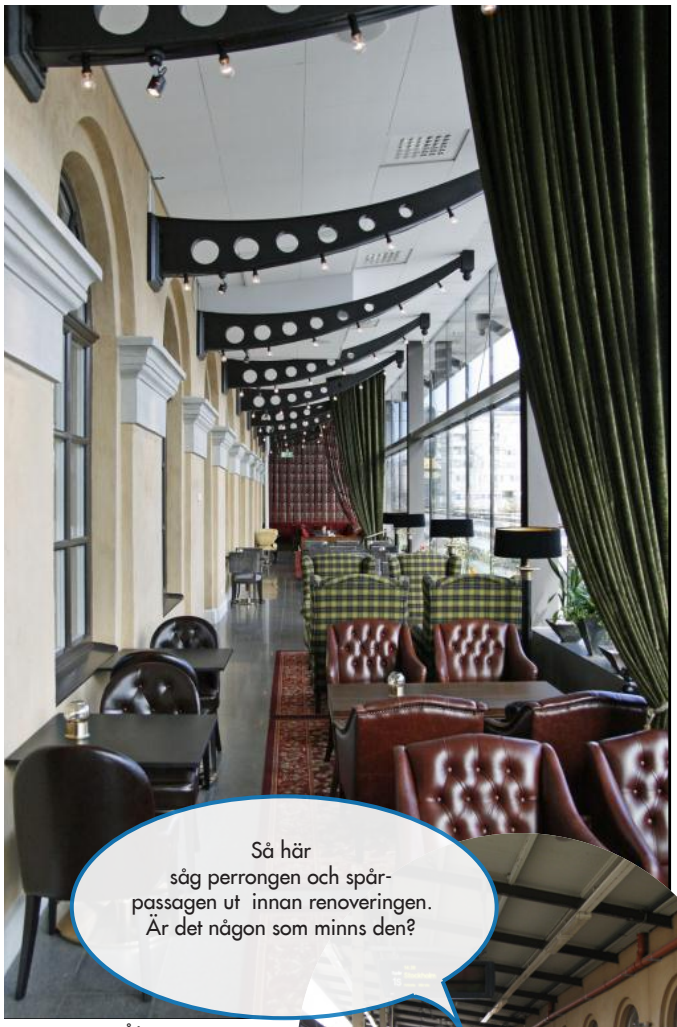

Foto: Martin Åhrén

Tipspromenad

Fråga 1.
Viket perspektiv pratades det om i inslaget om domkyrkan?

1 Evighetsperspektivet
X Hundraårsperspektivet
2 Femtioårsperspektivet

Fråga 2.
Vad är det stiftelsernas VD Håkan berättar om som ökar känslan av trygghet?

1 Starkare utebelysning
X Lägre buskage
2 Blommor

Fråga 3.
Vilken typ av pasta har namngett fabriken bakom kvarnen?

1 Fusilli
X Makaroner
2 Spaghetti

Fråga 4.
Restaurang Stationen är ett populärt besöksmål för både Uppsalabor och andra besökare och idag ligger det en bar i ett läge där det tidigare i historien legat något annat som nämns i podden – vad har legat där tidigare?

1 Bagagehantering
X 2a klassens väntrum
2 Biljettlucka

Skicka in ditt svar till:

uppsalaklimatvecka@a-sidan.se

Och skriv ditt namn, postadress samt vilken bok som du hoppas på att vinna.
Om du vill får du gärna dela med dig av ett par tankar kring projekten som vi har berättat om i podden.

Vi har valt ut tre av våra favoritböcker som kommer att lottas ut mellan de som har flest rätt på tipspromenaden!

Priser!

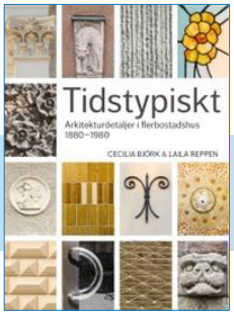

Tidstypiskt : arkitekturdetaljer i flerbostadshus 1880-1980
Författare: Cecilia Björk, Laila Reppen

Så byggdes villan : svensk villaarkitektur från 1890 till 2010
Författare: Cecilia Björk, Lars Nordling, Laila Reppen

Byggnadsvård - Hur du får tid, råd och kraft att restaurera ditt hem
Författare: Erika Åberg